

N:o 106.

Af herr **A. Thylander** m. fl., i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om ny aflöningsstat för postbetjante.

I Kungl. Maj:ts proposition finnes under sjätte hufvudtiteln för innevarande års Riksdag framlagdt förslag till ny lönestat för betjante vid postverket. Då emellertid detta förslag icke synes oss innebära den aflöningsförbättring, som nu rådande tid — ur såväl den ena som andra synpunkten sedt — med skäl påkallar, hafva vi ansett oss böra påyrka ändring af detsamma.

Af propositionen (sidorna 35—51) inhämtas, att generalpoststyrelsen till Kungl. Maj:t ingifvit förslag till omreglering af postbetjantes aflöningsförhållanden, men att Kungl. Maj:t icke ansett sig böra förorda nämnda förslag, utan i högst väsentlig grad förändrat detsamma.

Enligt generalpoststyrelsens förslag skulle aflöningsbeloppen utgöra:

	Lön. Kr.	Tjänst- görings- penningar. Kr.	Summa begynne- se- aflöning. Kr.	Med ålderstillägg:	
				efter 5 år Kr.	efter 10 år (slutaflöning). Kr.
1:a graden	800	550	1,350	1,550	1,750
2:a ,,	800	500	1,300	1,500	1,700
3:e ,,	800	450	1,250	1,400	1,550
4:e ,,	800	300	1,100	1,250	1,400

Men enligt Kungl. Maj:ts förslag:

	Lön.	Tjänstgöringspennningar.	Summa begynnelseafflöning.	Med ålderstillägg:			
				efter 3 år	efter 6 år	efter 9 år	efter 12 år (slutafflöning).
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1:a graden	800	400	1,200	1,320	1,440	1,590	1,740
2:a „	800	340	1,140	1,200	1,320	1,470	1,620
3:e „	800	280	1,080	1,140	1,200	1,320	1,470
4:e „	800	220	1,020	1,080	1,140	1,260	1,380

Skillnaden de båda förslagen emellan är sålunda ganska betydlig, både hvad formen och beloppen beträffar. Också innebär Kungl. Maj:ts förslag en besparing af 211,270 kronor för statsverket för år 1908.

Huru angelägna vi än äro om att den största möjliga sparsamhet iakttages, kunna vi, som sagdt, ej gifva vårt bifall åt Kungl. Maj:ts förslag.

Å sid. 41 af propositionen finnes meddeladt postbetjantes eget i petition till generalpoststyrelsen ingifna förslag. Detta innebär:

	Lön.	Tjänstgöringspennningar.	Summa begynnelseafflöning.	Med ålderstillägg:	
				efter 5 år	efter 10 år (slutafflöning)
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1:a graden	900	550	1,450	1,650	1,850
2:a „	900	400	1,300	1,500	1,700
3:e „	900	300	1,200	1,400	1,600
4:e „	900	200	1,100	1,300	1,500

Detsammas genomförande skulle betinga en ökad kostnad af 723,000 kronor. Generalpoststyrelsens förslag skulle däremot föranleda en ökad kostnad af 612,500 kronor, medan Kungl. Maj:ts förslag skulle begränsa de ökade kostnaderna vid 401,230 kronor.

Äfven om man skulle dela en sådan uppfattning, att det af postbetjante själfva petitionsvis framställda förslaget skulle vara af beskaffenhet att icke helt böra eller kunna genomföras, lär det väl med fog kunna sättas i fråga, huruvida det kan vara med billighet och

rättvisa förenligt att i så väsentlig grad reducera de framställda krafven, som nu af Kungl. Maj:t ifrågakämlts.

Såsom stöd för sitt förslag till ny lönestat för postbetjante hade generalpoststyrelsen enligt statsverkspropositionen, sid. 40 och följande, bland annat anført:

Det torde icke med fog kunna bestridas, yttrar generalpoststyrelsen, efter det förberörda postbetjantes petition omnämmts, att under de två senaste årtiondena åtskilligt blifvit gjordt till förbättrande af postbetjantes ställning. Till upplysning i hvilken mån åtgärder i sådant syfte af statsmakterna under sagda tid vidtagits, har generalpoststyrelsen låtit verkställa en utredning, hvilken såsom bilaga fogats vid Kungl. Maj:ts proposition. Af utredningen framgår bland annat, att vid jämförelse mellan år 1889 och 1906 ganska väsentliga aflöningsförbättringar ägt rum för betjante i 2:a och 3:e lönegraderna, men att däremot för betjante i 1:a lönegraden förhållandena äro nästan oförändrade. Göres åter en jämförelse mellan de nuvarande aflöningsarna och aflöningsförmånerna under de år, då dyrtidstilläggen hade utgått (efter följande tabeller III och II), så framträdde för många en minskning.

För att åskådliggöra huru postbetjantes aflöning växlat under innevarande årtionde, hade generalpoststyrelsen uppgjort följande sammanställningar:

Tab. I. Ordinarie postbetjants årsaflöning enligt stat åren 1900—1902.

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Summa begyn- nelse- aflöning.	Med ålderstillägg:			
				efter 5 år	efter 10 år	efter 15 år	efter 20 år (slut- aflöning).
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1:a graden	600	400	1,000	1,100	1,200	1,300	1,400
2:a „	600	350	950	1,025	1,100	1,175	1,250
3:e „	600	300	900	975	1,050	1,125	1,200

Tab. II. Ordinarie postbetjänts aflöning enligt stat åren 1901 och 1902, förhöjd genom det dyrtidstillägg, som för sagda år utgått:

	Utan ålders- tillägg (lägsta aflöning)	Med ålderstillägg:			
		för 5 års tjänst	för 10 års tjänst	för 15 års tjänst	för 20 års tjänst (högsta aflöning)
1:a graden	1,100	1,210: —	1,320	1,430: —	1,540
2:a »	1,045	1,127: 50	1,210	1,292: 50	1,375
3:e »	990	1,072: 50	1,155	1,237: 50	1,320

Tab. III. Ordinarie postbetjänts årsaflöning enligt stat åren 1903—1907.

	Lön	Tjänst- görings- penningar	Summa begynnelse- aflöning	Med ålderstillägg:	
				efter 5 år	efter 10 år (slutaflöning)
1:a graden	600	400	1,000	1,200	1,400
2:a »	600	350	950	1,100	1,250
3:e »	600	300	900	1,050	1,200

Vidare hade styrelsen yttrat:

»Vid en aflöningsreglering borde de nya aflöningsförmåner fastställas till sådana belopp, att dessa blefve fullt tillräckliga med afseende såväl å tjänstinnehafvarnas åligganden och tjänstställning som å de vid tiden för lönerigleringen rådande prissförhållanden.

Såsom funktionärer, hvilkas åligganden och tjänstställning i allt väsentligt motsvarade betjantes vid svenska postverket, och hvilkas aflöningsförhållanden alltså inbjöde till jämförelser, kunde betraktas funktionärerna af betjäntgraden vid grannländernas postverk. Generalpoststyrelsen ville därför här nedan i några tabeller meddela en kortfattad redogörelse för postbetjantes löneförmåner i Tyskland, Norge, Danmark och Finland.

Enligt denna redogörelse utgå aflöningsförmåner med följande belopp:

a) i tyska postverket:

	Begy-nelse-aflöning	E f t e r						
		3 år	6 år	9 år	12 år	15 år	18 år	21 år (slutaf-löning)
	Mark	Mark	Mark	Mark	Mark	Mark	Mark	Mark
24 klassen (betjante i andra grenar af den inre tjänsten vid postkontor än vid tidningspostamtet, brefbärare m. fl. betjante vid järnvägs- eller landsvägs-post)	900	1,000	1,100	1,180	1,260	1,340	1,420	1,500

Härtill kommer *dels* dyrtidstillägg af i medeltal 126 (lägst 72, högst 240) Mark per år, *dels ock* dyrortstillägg till vissa lågt aflönade betjante, och anses vissa orter »dyra» och andra orter »alldeles särskildt dyra», i den ordning rikspostamtet bestämmer. Dyrortstillägget utgår för en postbetjant, som uppbär 900 Marks årslön, med 100 Mark å »dyr» ort och med 150 Mark å »alldeles särskildt dyr» ort, samt minskas i den mån ålderstillägg intjänas, så att detsamma vid en års-aflöning af 1,180 Mark utgör allenast 20 Mark i båda fallen. Vid ytterligare ålderstilläggs intjänande upphör dyrortstillägget. Betjante tillkommer tjänstebeklädnad, dock mot visst tillskott från betjantes sida. Betjante, som beledsaga järnvägs- eller landsvägs-post, åtnjuta godtgörelse för den af tjänstgöringens särskilda beskaffenhet förorsakade ökade kostnad.

b) i norska postverket:

	Begy-nelse-aflöning	E f t e r					Anmärkning
		3 år	6 år	9 år	12 år	15 år (slutaf-löning)	
	Kr	Kr	Kr	Kr	Kr	Kr	
Betjante vid järn-vägsposten	1,000	1,100	1,200	1,300	1,400	1,500	Dessutom reseer-sättning af 300—500 kr per år.
Betjante vid Kri-stiania postkon-tor	1,000	1,100	1,200	1,300	1,400	1,500	
Betjante vid Ber-gens och Trond-hjems postkontor	900	1,000	1,100	1,200	1,300	1,400	Dessutom tjänste-beklädnad värderad till 100 kr. per år.
Betjante vid Dram-mens och Kristian-sands och Stavan-gers postkontor	800	900	1,000	1,100	1,200	1,300	

c) i danska postverket:

	Begy-nelse-aflöning	E f t e r					Hyresbidrag för betjante af högre lefnadsålder än 25 år
		4 år	8 år	12 år	16 år	20 år (slutaf-löning)	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Betjante i Köpen-hamn och vid ambulanta post-anstalter	840	1,030	1,220	1,410	1,600 (slutaf-löning)	—	120 kr. pr år
Betjante vid lands-orts-postkontor af 1:sta graden	800	920	1,040	1,160	1,280	1,400	36—72 kr. pr år
Betjante vid lands-orts-postkontor af 2:dra graden	800	900	1,000	1,100	1,200	1,300	

Samtliga åtnjuta tjänstebeklädnadsförmån.

Betjänt vid ambulans postanstalt åtnjuter resetraktamente af omkring 350 kronor.

Förmän i Köpenhamn (för närvarande endast 15) och 5 stationspackmästare vid järnbanpostkontor uppbära en hvar särskild ersättning af 400 kronor. Betjänt, som användes för brefsortering, i tjänstemans ställe, tillkommer särskildt arfvode af 200 kronor.

d) i finska postverket:

		Begynnelseaflöning				Efter 5 år				
		Lön	Arf- vode	Hyres- ersätt- ning	Summa	Lön	Arf- vode	Hyres- ersätt- ning	Summa	
		Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	För samtliga utgår beklä- nadshjäl- p med 150 Fmk.
1:a klassen	...	700	720	600	2,020	800	780	600	2,180	
2:a	„	700	540	400	1,640	800	600	400	1,800	
3:e	„	700	360	200	1,260	800	420	200	1,420	
		Efter 10 år				Efter 15 år				
1:a klassen	...	900	840	600	2,340	1,000	900	600	2,500	
2:a	„	900	660	400	1,960	1,000	720	400	2,120	
3:e	„	900	480	200	1,580	1,000	540	200	1,740	

Postkontoren indelas efter orternas olika förhållanden i respektive klasser, enligt senatens bestämmande. Vid tjänstgöring inom ambulans postanstalt ersättes arfvodet af särskildt resetraktamente.

Jämfördes nu, anför vidare generalpoststyrelsen, den aflöning, som för närvarande utginge till betjänt vid svenska postverket, med den, som tillkomme motsvarande funktionär vid de ofvan angifna främmande ländernas postverk, framginge af förestående redogörelser:

att den *tyska* postbetjänten — om, såsom skäligen syntes vara, en mark värdesattes lika med en krona — åtnjuter högre både begynnelse- och slutaflöning än den svenska;

att den *norska* postbetjänten beträffande sin begynnelseaflöning väl vore i de två lägre lönegraderna något mindre aflönad än den svenska, men däremot i samtliga grader uppbure en högre slutaflöning än denne;

att den *danska* postbetjänten visserligen började med något lägre aflöning än den svenska, men vore genomgående bättre tillgodosedd i afseende på slutaflöningen; samt

att den *finska* postbetjänten med hänsyn till såväl begynnelse- som slutaflöning åtnjöte högre godtgörelse för sitt arbete än postbetjänt i Sverige.

Någon väsentlig skillnad synes icke förefinnas mellan postbetjante i Sverige och de anförda grannländerna i afseende å ifrågavarande betjantes allmänna samhällsställning och därmed förenade nödvändiga lefnadsbehof. Dessas tillgodoseende kräfde, såsom generalpoststyrelsen trodde sig veta, i genomsnitt högre kostnader i Sverige än i något af de andra länderna.

Inom vårt eget land hade en grupp statstjänare helt nyligen (vid 1904 års riksdag) erhållit sin aflöning reglerad, nämligen personalen vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning. Dennas nuvarande aflöning borde alltså kunna tillmätas afsevärd betydelse såsom af Riksdagen godkänd norm i fråga om aflöningsbeloppens storlek för funktionärer i motsvarande beställningar inom andra statens verk. Därest, vid en jämförelse mellan postverket och tullverket i afseende å olika personalgruppers åligganden och tjänstställning, postbetjänt hänfördes till samma klass som tullvaktmästare, så syntes postbetjänten icke hafva placerats för högt på tjänstskalan, men hans arbete borde dock i många fall få anses såsom mera ansträngande än tullvaktmästarens. I anledning häraf ville generalpoststyrelsen erinra om de för tullvaktmästare fastställda aflöningsbelopp, hvilka framginge af nedanstående

Tab. V. Årsaflöning till vaktmästare vid tullverket enligt från och med år 1905 fastställd stat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa Begyn-nelse-aflöning	Med ålderstillägg		
				Efter 5 år	Efter 10 år (slut-aflöning)	
3:e graden (vaktmästare i Stockholm, Malmö, Helsingborg och Göteborg)	900	500	1,400	1,550	1,700	Härtill komma afsevärda sportler i tjänsten.
2:a graden (vaktmästare i Norrköping och 9 andra orter)	800	400	1,200	1,350	1,500	
1:a graden (vaktmästare å öfriga orter)	700	350	1,050	1,150	1,250	

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 34 Häft.

»De vid tiden för en lönereglering rådande prissförhållandena utgjorde för densamma en faktor af allmängiltig beskaffenhet. Då den förevarande löneregleringsfrågan skärskådades ur sådan synpunkt, framträdde med synnerlig styrka behovet af en aflöningsförbättring. Den enskildes utgifter för de nödvändiga lefnadsbehofven befunne sig sedan flera år tillbaka i oafbruten stegring, beroende på prissförhöjning på snart sagdt allt, som vore att hänföra till livets nödtröft. Att vissa grupper af statens funktionärer på grund häraf lede af ekonomiskt betryck hade så många gånger blifvit framhållet, att behovet af löneförbättringar för ifrågavarande funktionärer på denna grund numera icke syntes kunna från något håll bestridas.

Generalpoststyrelsen hade genom föreståndaren för styrelsens statistiska kontor, aktuarien Ericsson, låtit verkställa en utredning rörande lefnadskostnadernas stegring under de senaste årtiondena.

Af utredningen framginge, att en sådan stegring från år 1889 till år 1906 icke kunde sättas lägre än till 25 procent och med all säkerhet vida högre å de dyrare orterna.

En aflöningsförbättring för den personal, hvarom här vore fråga, de ordinarie postbetjante, vore därför oundgängligen nödvändig.

En sådan aflöningsförbättring borde, med anslutning till det system, som redan nu vore af statsmakterna bestämdt i fråga om postbetjante, göras beroende af den stegring i lefnadskostnader, som inträdt å de olika orterna. Då denna stegring kunde uppdelas i en *allmän* sådan, hvilken gjorde sig gällande öfver hela landet, och i en förhöjning af mera *lokal* beskaffenhet, särskildt beträffande bostadshyror, så syntes det generalpoststyrelsen, som kunde förbättring i postbetjantes aflöningsförmåner äga rum dels med *ett belopp* för samtliga betjante, så tilltaget att de i lägsta lönegraden, d. v. s. å de billigaste platserna, därmed blefve i aflöningsväg fullt tillgodosedda, dels ock för betjante å de dyrare orterna, med *det ytterligare belopp*, som kunde anses motsvara de därstädes högre, nödvändiga lefnadskostnaderna.

Enligt generalpoststyrelsens ofvan omförmälda utredning utgjorde lägsta års aflöningen för ordinarie postbetjänt år 1889 i medeltal 877 kronor, och denna kunde icke anses hafva varit för sin tid för högt tilltagen. År 1900 ökades densamma med 23 kronor (2,6 procent) till sitt nuvarande belopp, 900 kronor. Men för att förhöjningen i aflöningen skulle blifva proportionell med den från år 1889 till år 1906 skedda stegringen i lefnadskostnader, borde 1889 års aflöning ökas med 25 procent, eller till kronor 1,096:25. Detta sistnämnda belopp öfverstege med kronor 196:25, eller i jämnadt tal 200 kronor, den

nuvarande lägsta aflöningen. En allmän förhöjning af ordinarie postbetjäntes aflöning syntes generalpoststyrelsen därför böra ske med 200 kronor. Dessa borde läggas till lönen, som därigenom för samtliga betjante ökades till 800 kronor; och skulle därmed någon annan ändring beträffande aflöningen för betjante i lägsta lönegraden icke blifva behöflig.

Den ytterligare aflöningsförbättring, hvarmed betjante i de nuvarande två högre lönegraderna borde tillgodoses, syntes kunna bestämmas till 100 kronor för dyra och särskildt dyra orter, men för de allra dyraste platserna (Stockholm med förstadsamhällen och några grufsamhällen i Norrbotten) icke skäligen böra sättas lägre än till 150 kronor. Denna aflöningsförbättring syntes böra läggas på tjänstgöringspenningarna, som därigenom för 2:a graden höjdes från 350 kronor till 450 kronor samt för 1:a graden från 400 kronor till 500 kronor och för somliga till 550 kronor.»

Att döma af denna generalpoststyrelsens motivering för sitt förslag samt med hänsyn till den sakkunskap och försiktighet, som plägar utmärka nämnda styrelses anslagsäskanden i hithörande afseenden, synes oss i detta förslag vara vidtagna alla de afrundningar eller modifikationer, som rimligen kunna med afseende å postbetjäntes framställning iakttagas.

Postbetjäntes löner ha flere gånger reglerats, utan att de någon gång kunnat tillfredsställa vare sig funktionärerna själfva eller deras öfverordnade myndighet generalpoststyrelsen. Det synes oss därför angeläget att nu få en reglering genomförd, som kunde för en tid befria Riksdagen från de ständiga, som det vill synas fullt berättigade framställningarna från denna myndighet om förändringar i lönesatserna. Och detta torde säkerligen bäst ske genom att Riksdagen nu bifaller generalpoststyrelsens förslag, då väl otvifvelaktigt styrelsen beräknat, att den föreslagna löneregleringen skall stå sig någon tid framåt.

Såsom bevis på hvilka följder mindre vällyckade regleringar medför, tillåta vi oss i minnet återkalla den reglering som år 1899 på Kungl. Maj:ts förslag af Riksdagen beslutades.

Efter det postbetjäntes aflöning intill 1900 till stor del utgått i form af traktamenten, infördes med detta år en ny form, tjänstgöringspenningar, samt fyra ålderstillägg.

Men redan 1901 fann sig Riksdagen, likaledes på Kungl. Maj:ts förslag, föranlåten bevilja dyrtidstillägg åt nämnda personal. När sedan året därpå den mindre förändringen vidtogs, att ålderstilläggen sammanslogos till två, återtogs visserligen dyrtidstillägget, men denna åtgärd hade såsom omedelbar följd, att generalpoststyrelsen sett sig nödsakad att så godt som årligen i olika former framställa anslags-

äskanden bland annat till betäckande af direkta *aflöningsminskningar* i en afsevärd omfattning för nu ifrågavarande personal. Med hänsyn jämväl härtill synes det oss föga tilltalande att nu åter gå in på ett nytt, opröfvadt system.

Men äfven ur hufvudsynpunkten, huruvida de föreslagna aflöningsbeloppen skola bereda rimliga existensmöjligheter, synes den nu föreliggande frågan tariffva ett synnerligt allvarligt öfvervägande.

Det är af de den kungl. propositionen åtföljande bilagorna ådagalagdt, att de för lifsbehofvet erforderliga förnödenheter sedan 1904 stigit med 4.8 procent och bostadshyrorna för 1 rum och kök stigit med 9 procent. Med ledning af de i Kungl. Maj:ts proposition n:o 91 föregående år angifna totalkostnader för en familj om 4 personer, hvilka kostnader då visades i Kiruna belöpa sig till 1,438, i Malmberget 1,290 och i Stockholm 1,292 kronor, har med tillägg af den stegring, som sedan dess faktiskt ägt rum, kostnaderna såsom medeltal för dessa tre orter, hvilka afses placerade i föreslagna första lönegraden, stegrats till 1,364 kronor för dylik familj. Då dels denna kostnads-siffra måste betraktas såsom minimum, då den franbragts på basis af officiella pristal och den för armén fastställda normalstat, och dels ingen säkerhet finnes för att icke denna siffra vidare ökas, synes oss med alla skäl kunna ifrågasättas att den af Kungl. Maj:ts föreslagna grund-aflöningen af 1,200 kronor är för låg, då det visade existensminimum för 4 personer skulle nås först efter 6 år i ordinarie anställning, d. v. s. vid 34 års ålder. Tages så nödig hänsyn till den tid af i medeltal 7 år, som åtgår för postbetjäntes utbildning och anställelse på extra stat, då han åtnjuter vida lägre aflöning, lär det stå klart, att de föreslagna aflönings-satserna enligt Kungl. Maj:ts förslag äro alldeles för låga och enligt generalpoststyrelsens förslag i allra lägsta lag för postbetjänt i första lönegraden. Samma förhållande synas postbetjänte finna föreligga i de öfriga lönegraderna, då det icke kan låta sig tänkas, att totallefnadskostnaderna i någon allmänna omfattning ställa sig mera under än hvad som aflöningsbeloppen skilja sig sins emellan från grad till grad, enligt generalpoststyrelsens förslag.

Då sålunda de föreslagna aflöningsbeloppen först efter det 6:te anställningsåret som ordinarie förmår täcka lefnadskostnadernas minimum för en familj om 4 personer, blir det naturligtvis än värre för det flertal som före 34 års ålder har familj, som består af flera personer.

Vidare synes det oss, att farhågan för att postbetjänten under de första ordinarie åren skall inrätta sitt lif efter en för dyr måttstock är föga betydande gent emot den fara som ligger uti, att statens lön-

tagare under de första tjänsteåren måste skuldsätta sig för att kunna lefva. Denna skuldsättning föranleder att löneförhöjningarne icke komma honom till den nytta de eljest skulle göra samt verkar förlamande på hela hans verksamhet, till men jämväl för staten.

De af generalpoststyrelsen äskade beloppen synas oss därför vara i knappaste lag anpassade att fylla det enkla lefnadsbehovet och således icke ägnade att tillfredsställa de ökade anspråk på lifvet, som landets ekonomiska uppsving själfallet medför.

Härförutom synes oss klokhet och billighet bjuda att aflägsna den misstämning, som gifvetvis ingifves personalen af den omständigheten, att den ser gelikar, i så väl statens som kommunens och enskildas tjänst anställda, vara bättre tillgodosedda, allra helst vid en jämförelse mellan olika parter arbete, ansvar och tjänsteställning, i hvilket fall vi inskränka oss att hänvisa till de af generalpoststyrelsen anställda jämförelser.

Särskildt be vi emellertid få påpeka, att de argument generalpoststyrelsen anført för svårigheten att jämställa postbetjante med annan statsbetjantepersonal synes oss vara fullt riktiga. Det kan inte vara rätt att jämställa postbetjante med den allra lägst aflönade järnvägsfunktionären dels därför att den förre i regeln har vida mera expeditjonsarbete, dels därför att den senare har vida större befordringsmöjligheter än postbetjante.

Man torde väl inte kunna ställa postbetjante lägre på aflönings-skalan än tullbetjante. För dessa reglerades aflöningarna å 1904 års Riksdag. Deras aflöningsstat, som återfinnes på sidan 45 i den kungl. propositionen, är baserad på samma system som det generalpoststyrelsen föreslagit och visar i vissa fall något lägre snmmor än det senare men äfven, såsom i första gradens minimum, väsentligt högre belopp. Tar man så i betraktande, att tullbetjante åtnjuta aktningvärdas sportler, torde man kunna fastslå, att generalpoststyrelsens förslag är särdeles moderat. Det är väl icke att tänka sig, att Riksdagen bestämde för höga löner åt tullbetjante, och då Riksdagen ansåg dessa löner vara skäligen år 1904, torde Riksdagen nu, sedan tre års fördyrande ligger emellan, icke kunna för postbetjante genomföra en mindre tillfredsställande lönereglering.

Eftersom vi här ofvan särskildt nämnt, att gällande tullförfattningar ännu och vid tiden för den nya tullstatens antagande tillförsäkra tullbetjante större eller mindre sportler, kan det såsom ett ytterligare skäl för vårt yrkande om bifall till det af generalpoststyrelsen för postbetjantes vidkommande framlagda förslaget förtjäna antecknas, att nämnda styrelse utfärdat *förbud* för densamma underlydande betjante att med

innevarande års ingång i och för sin tjänst mottaga någon form af godtgörelse eller uppmuntran från korrespondenter.

Hvad slutligen angår den jämförelse mellan postbetjäntes aflöning 1889 och 1906, som innehålles i den kungl. propositionen, framgår vid ett mera ytligt påseende, att postbetjäntes löner under denna period ökats högst väsentligt.

Så skulle maximiaflöningen, enligt hvad som kan framgå å sid. 54, ha ökats med ända upp till 33.7 procent. Detta är emellertid icke med verkligheten öfverensstämmande, enär enligt den år 1889 gällande aflöningsstaten maximiaflöningen icke var uppnådd efter 10 tjänsteår. Vill man däremot angifva den verkliga maximiaflöningen, skall man finna, att densamma för i första lönegraden placerade postbetjante ökats med, inklusive kostnad för kläder och läkarevård jämte minskning för högre pensionsavgift, 104 kronor, alltså allenast med 7.8 procent. Hvad angår den relativt stora ökningen för järnvägs- och landsvägs-postiljoner, beror denna, förutom på nyss relaterade omständighet, därpå att de förstnämnda sedan 1889 tillerkänts traktamente såsom ersättning för de ökade kostnader reselifvet förorsakat dem. Denna ersättning förmår dock icke fylla dessa kostnader och är i alla händelser vida lägre än hvad motsvarande personal vid statens järnvägar åtnjuter. I äldre tider, då blott ett fåtal postbetjante voro anställda i dylika sysslor och då kostnaderna icke voro så stora, saknades en dylik fullt berättigad ersättning.

Vid sådana förhållanden synes det oss icke rättvist att nu räkna denna ersättning såsom en verklig aflöningsförbättring. I statsverkspropositionen har äfven visats, att en postbetjant i första lönegraden skulle under hela sin tjänstetid komma i åtnjutande af allenast 1,610 kronor mindre enligt Kungl. Maj:ts än generalpoststyrelsens förslag. Men räknar man ut hur det ställer sig i de öfriga lönegraderna, finner man, att en postbetjant i andra graden skulle lida en förlust af 4,090, en af tredje graden 4,210, hvaremot en af fjärde graden skulle lida en förlust af endast 1,570 kronor.

På grund af hvad vi sålunda anført, få vi härmed hemställa,

det behagade Riksdagen besluta,

att i staten för år 1908 måtte uppföras:

530 postbetjante af 1:a

lönegraden, hvardera

med lön kr. 800:—

Transport kr. 800:—

Transport kr. 800:—			
tjänstgöringspennin-			
gar	„ 550:—	1,350:—	715,500:—
430 postbetjante af 2:a			
lönegraden, med lön „ 800:—			
tjänstgöringspennin-			
gar	kr. 500:—	1,300:—	559,000:—
450 postbetjante af 3:e			
lönegraden, med lön kr. 800:—			
tjänstgöringspennin-			
gar	„ 450:—	1,250:—	562,500:—
290 postbetjante af 4:e			
lönegraden, med lön kr. 800:—			
tjänstgöringspennin-			
gar	„ 300:—	1,100:—	319,000:—
			kronor 2,156,000:—

Men att anslaget till »ålderstillägg» för postbetjante minskas med 36,730 kronor från af Kungl. Maj:t äskade 362,730 till 326,000 kronor, hvarigenom således förslagsanslaget till ålderstillägg skulle utmynna i en slutsumma af 801,400 kronor;

och torde i sammanhang härmed nödiga ändringar i vederbörande aflöningsreglemente genomföras i enlighet med närslutna bilaga.

Stockholm den 22 januari 1907.

A. Thylander.

<i>Fridtjuv Berg.</i>	<i>Magnus Höjer.</i>	<i>Sven Palme.</i>
<i>Knut Kjellberg.</i>	<i>Herman Lindqvist.</i>	<i>Karl Warburg.</i>
<i>Jakob Pettersson.</i>	<i>Chr. Olsson.</i>	<i>Frithiof Söderbergh.</i>
<i>L. Gust. Broomé.</i>	<i>M. Matsson.</i>	<i>K. G. Karlsson.</i>
<i>Aug. Nilsson.</i>	<i>N. Edv. Lindberg.</i>	<i>Erik Röing.</i>
<i>Karl M. Lindh.</i>	<i>E. A. Nilson.</i>	<i>Oskar Berg.</i>
<i>Adolf Janson.</i>	<i>Rob. Karlsson.</i>	<i>C. J. F. Ljunggren.</i>
<i>Bernh. Eriksson.</i>	<i>Robert Johansson.</i>	<i>G. M. Sandin.</i>

<i>Per Nilson Bosson.</i>	<i>Alfr. Lundgren.</i>	<i>E. C. Kropp.</i>
<i>J. Byström.</i>	<i>Carl Lindhagen.</i>	<i>S. H. Kvarnzelius.</i>
<i>J. Hellgren.</i>		
<i>Axel Rune.</i>	<i>E. L. Camitz.</i>	<i>M. Sundström.</i>
<i>Fr. Berglund.</i>	<i>Erik Martin.</i>	<i>J. Andersson, Baggböle.</i>
<i>Johan Ericsson.</i>	<i>Elof Biesert.</i>	<i>K. v. Geijer.</i>
<i>A. A. Eriksson.</i>	<i>M. F. Nyström.</i>	<i>Aug. Ifvarsson.</i>
<i>Eric Jonsson.</i>	<i>Carl Jansson.</i>	<i>Gottfr. Thavenius.</i>
<i>C. J. Hammarström.</i>	<i>Sixten Neiglick.</i>	<i>K. Joh. M. Larsson.</i>
<i>B. Lindgren.</i>	<i>Albin Ahlstrand.</i>	<i>Victor Moll.</i>
<i>David Bergström.</i>	<i>E. A. Leksell.</i>	<i>Dan. Broström</i>
<i>Viktor Larsson.</i>	<i>Ernst Blomberg.</i>	<i>Hjalmar Wijk.</i>
<i>Joh. Er. Nordin.</i>	<i>W. Johansson, Öija.</i>	<i>Värner Rydén.</i>
<i>A. J. Hagström.</i>	<i>P. Hörnstén.</i>	<i>Johan Ekman.</i>
<i>Jacob Larsson.</i>		<i>Ernst Beckman.</i>

Transumt.

Bilaga.

Under åberopande af hvad generalpoststyrelsen nu i underdånighet anfört, får styrelsen hemställa,

att Eders Kungl. Maj:t behagade i nåder till Riksdagen göra framställning,

att åt ej mindre de tre punkter i § 3 i aflöningsreglementet för tjänstemän och betjante vid postverket af den 6 juni 1902, genom hvilka bestämmes betjantes vid distrikts- och lokalförvaltningarna indelning i lönegrader, än äfven de två efterföljande punkter, som röra förhållanden, hvilka stå i nära samband med ifrågavarande indelning, må från och med år 1908 gifvas följande ändrade lydelse:

»att till postbetjante i 1:a lönegraden hufvudsakligen skola höra postbetjante, hvilka äro stationerade i Stockholm och dess förstadssamhällen eller vid malmbergssamhällena i Norrbottens län;

att till postbetjante i 2:a lönegraden skola höra de postbetjante, hvilka äro stationerade i Göteborg och Malmö eller på grund af särskilda omständigheter anses böra med dessa i aflöningsvillkor likställas;

att till endera af 3:e och 4:e lönegraderna, allt efter lefnadskostnaderna å stationsorten, skola hänföras öfriga postbetjante;

att, om postbetjant i 1:a eller 2:a graden, hvilken intjänat ett eller båda aflöningsstilläggen, förflyttas till 3:e eller 4:e graden, aflöningsstillägg skola till honom utgå med de lägre belopp, som för sistberörda båda grader bestämts, men att däremot till postbetjant, som uppflyttats till 1:a eller 2:a graden från 3:e eller 4:e graden, aflöningsstillägg skola utgå med de för 1:a och 2:a graden bestämda högre belopp;

att, därest vid tillsättande af postbetjäntbefattning den, som å befattningen antages, anses icke böra placeras å ort eller i syssla, för hvilken ledig till 1:a, 2:a eller 3:e graden hörande aflöning är afsedd, generalpoststyrelsen äger att tills vidare och intill dess ledighet inom vederbörlig lönegrad uppstår, samt med disponerande i sådant hänseende af erforderlig andel af den lediga aflöningen, tilldela den till befattningen antagne aflöning i lägre lönegrad.»

Stockholm den 29 november 1906.

Underdånigst:

E. von Krusenstjerna.

H. A. Kolmodin.

Axel Husberg.

E. Bäckström.

H. Askberg.

V. Melander.

Föredragande.

Å. Hermansson.

Rätteligen transumeradt betygar

ex officio:

Ernst Högner.